

Racionalitat Aplicada

Codi: 43844

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4316227 Filosofia Aplicada	OB	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Ivan Redondo Orta

Correu electrònic: ivan.redondo@uab.cat

Equip docent

Gerard Vilar Roca

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

- Bones habilitats de lectura en llengua anglesa; la participació en el debat a classe es pot fer tant en castellà com en anglès.
- Interès pels debats filosòfics i científics sobre la racionalitat i / o la raó
- Interès per la discussió crítica de textos clàssics i actuals sobre el tema de la classe
- És necessari el coneixement de la lògica bàsica; el coneixement de les teories de la probabilitat i la decisió racional és útil.
- Disposició a preparar el debat a classe d'una de les lectures (resum d'un capítol d'un article / llibre més preparació de preguntes de debat i / o avaluació crítica dels arguments continguts)
- Les lectures són obligatòries tret que s'indiqui el contrari. No només llegiu passivament els textos del curs; treballar activament amb ells i venir ben preparats a les classes. Sempre hi ha tres preguntes centrals: quina és la principal afirmació de l'autor? Quin és el seu argument per a la reclamació? Què hem de pensar de la forma i les premisses de l'argument? Especialment per a la vostra pròpia presentació d'un article / capítol de llibre, utilitzeu aquestes preguntes com a pautes.

Objectius

Idealment, les teories de la racionalitat ens haurien de proporcionar eines per a diverses tasques importants: volem evitar la irracionalitat o pretendre justificar les nostres creences i decisions segons certs estàndards. Això és important per a moltes tasques de la vida ordinària, com ara judicis i decisions sobre salut, riquesa i felicitat individuals i públiques. Volem tenir clar si les raons de les nostres creences i accions són vàlides o raonables. A més, sovint hem de comunicar-nos amb altres persones sobre les nostres creences i decisions, com ara en contextos científics, ètics o polítics. Tot això requereix concepcions o fins i tot teories de la raó o de la racionalitat.

Però, a què ens referim quan diem que alguna cosa, o algú, és racional (o irracional)? Quins són els estàndards normatius de racionalitat? Com s'ha de construir una teoria de la racionalitat? Quins són els seus pressupòsits, els seus potencials i els seus límits? Quin paper hi juga la ciència? En les respostes a aquestes preguntes, diferents pensadors han introduït una desconcertant varietat de distincions, com ara conceptes teòrics versus pràctics, instrumentals contra no instrumentals, formals versus basats en el contingut, o optimitzant versus "limitats". El curs presenta una selecció de debats clàssics i actuals en què sorgeixen aquestes comprensions sobre la racionalitat o la raó.

Competències

- Analitzar i interpretar temes i problemes de la recerca filosòfica contemporània actual fonamentats en la relació entre ètica, art i política.
- Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
- Contribuir als debats de la recerca filosòfica actual fent aportacions significatives, crítiques, amb precisió conceptual i mestria argumentativa a través de l'exposició pública.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Relacionar els conceptes i els coneixements entre les diferents àrees de la recerca filosòfica actual en relació amb les dependències entre ciència i tecnologia, i les implicacions ètiques i polítiques d'aquestes dependències.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la teoria de la racionalitat a les problemàtiques normatives, estètiques i científicotècniques.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Demostrar coneixements de les principals teories contemporànies sobre racionalitat, especialment les implicacions socials, polítiques, ètiques i cognitives del desenvolupament científic i tecnològic.
4. Elaborar una contribució escrita o oral heurística associada a les teories de la racionalitat.
5. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
6. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.

Continguts

L'assignatura tindrà 3 blocs diferenciats, encara que tots estaran directament lligats amb la noció de racionalitat:

1- La idea de consens racional

a. La vella idea del lògos com allò comú

b. La comunitat científica com ideal de consens racional

c. La problematització del concepte de ciència i la seva repercussió en la concepció de la racionalitat, la seva naturalesa i els seus límits

2- El consens racional, l'ètica discursiva i la democràcia deliberativa

a. Multiculturalitat i interculturalitat

b. ¿És possible aspirar a un consens racional en la dimensió pràctica de la raó?

3- Racionalitat i autonomia: sobre el vell ideal d'autarquia

- a. L'ideal filosòfic d'una vida guiada per la raó
- b. La crisi radical de la raó com a guia de vida
- c. Downward causation, tecnologies del jo i exercicis espirituals. ¿cap a una revivificació de l'ideal racional de vida?
- d. La relació entre racionalitat i espiritualitat

Metodologia

El mòdul s'estructura en 10 sessions de 3,5 hores cadascuna. Les sessions s'alternen entre la conferència i el debat al seminari sobre lectures bàsiques del curs. A les tutories, els professors supervisaran la preparació d'un treball escrit de 10 a 15 pàgines relacionat amb algun tema tractat al mòdul.

Hi ha tres tipus d'activitats: dirigida, supervisada i autònoma.

- Autònom. No canviaran independentment de si l'ensenyament és presencial o virtual.
- Dirigida (classes teòriques i pràctiques a l'aula). S'han de poder adaptar, si cal, en qualsevol percentatge, a l'ensenyament virtual, a través dels diversos sistemes existents (equips, powerpoints narrats, vídeos, podcasts, etc.), tal com s'ha fet durant el període de confinament.
- Supervisió. En la mesura en què són tutoritzats pel professor, el cara a cara es pot convertir fàcilment en virtualitat. En el cas que l'estudiant requereixi la supervisió del seguiment o d'un lloc de treball específic, s'oferirà supervisió dins de les mesures sanitàries, ja sigui en horari d'oficina o per via electrònica amb cita prèvia.

Pràctiques externes. S'han de programar de manera que es puguin dur a terme personalment amb les mesures de protecció adequades.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	17,5	0,7	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Supervisadas	22,5	0,9	1, 2, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Autònomes	110	4,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Avaluació

En el cas que no es puguin fer proves o exàmens in situ, s'adaptaran a un format en línia disponible a través de les eines virtuals de la UAB (es mantindrà la ponderació original). Els deures, les activitats i la participació a classe es duran a terme a través de fòrums, wikis i / o debats en equips, etc. Els professors asseguraran que els estudiants puguin accedir a aquestes eines virtuals o els oferiran alternatives factibles.

Plagi:

En cas que un estudiant cometi alguna irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la nota atorgada a una activitat d'avaluació, se li donarà un zero per aquesta activitat, independentment de qualsevol procés disciplinari que es pugui dur a terme. En cas de diverses irregularitats en les activitats d'avaluació d'una mateixa assignatura, l'estudiant rebrà un zero com a nota final d'aquesta assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració treball escrit	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Presentació oral	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Platón. Diálogos.
Aristóteles. Ética a Nicómaco.
Séneca. Sobre la felicidad.
Epicteto. Disertaciones por Arriano.
Spinoza. Ética.
Antonio Damasio. En busca de Spinoza.
Eckhart Tolle. El poder del Ahora.
Galileo. Diálogo sobre dos nuevas ciencias.
Gerald Holton. Introducción a los conceptos y teorías de las ciencias físicas.
Nancy Cartwright. How the laws of physics lie.
John Dupré. The disunity of science.
Ian Hacking. Representar e Intervenir.
S. J. Gould. La falsa medida del hombre.
Karl Otto Apel. Teoría de la verdad y ética del discurso.
Karl Otto Apel. La transformación de la filosofía.
Adela Cortina. Ética de la empresa. Claves para una nueva cultura empresarial.
Habermas. Facticidad y validez.
John Rawls. El derecho de gentes.

Programari

No escau